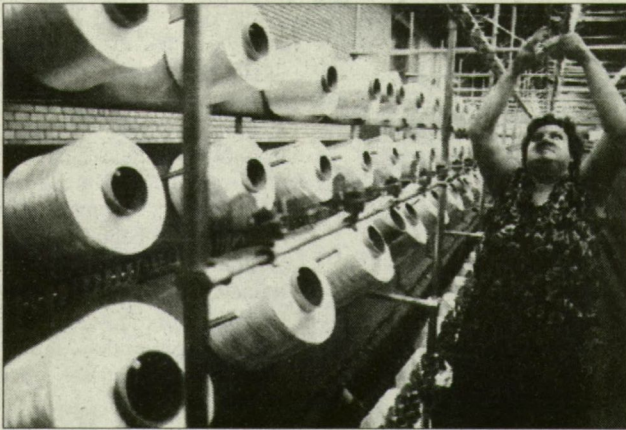

Fotó: Révész Róbert

■ „Zöld” boltokban árulják a szegedi kendert Amerikai tőke, magyar sikersztori

(Folytatás az I. oldalról.)

A közgyűlést követően Beck Tamást, a Hevityex Rt. igazgatóságának elnökét kérdeztük az üzlettel kapcsolatban.

– Az amerikaiak tőkeemelésre vonatkozó ajánlata azért óriási jelentőségű, mert Magyarországon a textiliparban eddig az ellentétes tendenciák érvényesültek. Az üzlet létrejötté annak köszönhető, hogy Amerikában tilos a kender termesztése, mert drognak minősül. Ugyanakkor nagy a kereslet mindenfajta természetes alapanyagú termék iránt. A Siettle-ben kifejezetten a kender eredetű cikkekkel való kereskedésre alapított cégnek a jövőre vonatkozóan nagy tervei vannak: komplex rendszert szeretne kiépíteni és menedzselni Magyarországon, kezdve a kender termesztésétől a szövet konfekcionálásáig, leg-

végül pedig a hulladék, a kóc újrafelhasználásáig. A kócból ugyanis ugyanolyan minőségű papír készíthető, mint a fából.

Széll János, a Hevityex Rt. vezérigazgatója – akit tisztsgében a közgyűlés tegnap újabb öt esztendőre erősített meg – elmondta: amerikai segítséggel újraéled a mezőgazdasági kendertermelés, ami az utóbbi években teljesen megszűnt Magyarországon. Idén 500 hektáron kezdik el a művelést. Mellesleg régebben több ezer hektáron termelt a kender, s a kiváló minőségű kendermagot exportáltuk. Idén Franciaországból hozzuk be, hogy legyen mit elvetni. A hulladékból pedig Diósgyőrben készülő papír, természetesen a Hevityex Rt. közreműködésével.

Hal Nelson, az American Hemp Mercantile egyik igaz-

gatója, arra kérdésre, hogyan „találkozott” a Hevityex Rt.-vel, a következő történetet mesélte el:

– Másfél évvel ezelőtt egy ügyvédi irodában dolgoztam, amikor tudomásomra jutott – egyik ügyfelünkön keresztül – , hogy a kenderből papírt lehet előállítani. Ez a kérdés azért izgatott, mert Észak-Amerikában rengeteg erdő pusztul el az emberiség papírhétsége miatt. Hallottunk arról, hogy kender csak Magyarországon és Kínában teremtenek. A dologban üzletet szimatoltunk, három ügyvéd összeszedte az összes pénzt és elküldött Magyarországra – körülnézni. Itt jöttem rá, hogy a kenderből nemcsak papírt lehet készíteni, hanem olyan szövetet, amely alkalmas ruházati termékek, táskák, bőrpöndök, cipőfelsőrészek gyártására.

– Tudtuk, hogy a Hevityex is nehéz időszakot élt át akkor, korábban csak az orosz piacokra termelt, partnerei viszont az ismert okok miatt fizetésképtelenek voltak. Az általuk gyártott szövetet viszont nehéznek találtuk, tehát mintát hoztunk a magunkból. Mire újra visszamentem Amerikába, a Hevityex már kísérletezett és adott az új alapanyagából. Az eredmény olyan távlatokkal kecsegtetett, hogy visszatérve céget alapítottunk a Hevityex termékeivel való kereskedésre.

Nelson úr még elmondta: egy ideig ő volt a cég egyetlen alkalmazottja – ma már 13-an vannak. Először 1992 végén járt Magyarországon, s az első megrendelést 1993. júliusában adta föl a Hevityex részére, de még csak kis tételben. Szerda, 1994. augusztus 31. óta pedig cége a szegedi Hevityex részvényese. Siettle-ben mintaboltot működtetnek a magyar alapanyagú cikkek alapozva, s ellátják velük az úgynevezett zöld üzleteket is. A konfekcionálás egyelőre még Amerikában történik.

Fekete Klára

Mentelmi ügyek a Géczi-csapat előtt

Az Országgyűlés Mentelmi, Összeférhetetlenségi és Mandátumvizsgáló bizottsága (melynek elnöke Géczi József szegedi országgyűlési képviselő) szerdai zárt ülésén, sajtóinformációk szerint három személyi ügyet tárgyal. A bizottság meghallgatta Lusztig Péter MSZP-s képviselőt, akit egy német cég jelentett fel, s kezdeményezett ellene

büntető eljárást. A képviselő kérte, hogy a bizottság járuljon hozzá mentelmi jogának felfüggesztéséhez, mert tisztázní szeretné magát. A bizottság úgy döntött: kérni fogja a Parlamentet, hogy tegyen eleget Lusztig Péter kérésének és függeszse fel mentelmi jogát. Morvai Ferenc FKGP-képviselő ügyében a bizottság elnapolta döntését. Morvai

Ferenc ellen – mint ahogy a sajtó képviselőinek beszámolt róla – harmadszor újjították fel az eljárást állítólagos ittas vezetés miatt, pedig az első két eljárás bizonyítékok hiányában zárták le. Karakas János MSZP-képviselő mentelmi jogának felfüggesztését indítványozza a bizottság a Parlamentnek, mert rágalmozási ügyében nemcsak ő, hanem három más önkormányzati képviselő is érintett, tehát a bíróság az ügyben mindenképp eljár.

■ Európai Rektori Konferencia Budapesten a tizedik

A több mint négyévtizedes múltú visszatekintő Európai Rektori Konferencia (CRE) első ízben tartja közgyűlését kelet-európai ország fővárosában – hangzott el a szeptember 3-án tartó tanácskozás szerdai sajtótájékoztatóján, a Műegyetemen. Bíró Péter, a Budapesti Műszaki Egyetem rektora hangsúlyozta: ez a megtiszteltetés egyben jelzi, hogy jelentős érdeklődés mutatkozik a magyar felsőoktatás, a tudomány és kultúra iránt. Az eszmecsere a magyar felsőoktatás közvetlen bemutatkozását biztosítja. A kontinens harmincnyolc országából érkezett háromszázharminc egyetemi vezető a helyszínen értesülhet a

magyarországi oktatás helyzetéről, problémáiról, útkezeséről.

Hinrich Seidel hannoveri professzor, a CRE elnöke kiemelte annak fontosságát, hogy az egykoron megosztott Európa országainak felsőoktatási szakemberei, Kelet és Nyugat képviselői immáron együtt kereshetik közös problémáik megoldását. Ily módon a konferencia első ízben kísérelheti meg az európai felsőoktatás átfogó programjának kialakítását.

■

Az Európai Rektori Konferencia X. közgyűlését tegnap Göncz Árpád köztársasági elnök nyitotta meg.

■ Kilátásban a negyvenmilliósfegyverüzlet Gyógyszerekért alkatrészek

Negyvenmillió forint értékű barterüzletről született elvi megállapodás Keleti György honvédelmi miniszter és Anatolij Lopata vezérrezdes, ukrán vezérkari főnök budapesti tárgyalásán. A megbeszélést követően elhangzott, hogy magyar gyógyszerekért cserébe a hadsereg számára feltétlenül szükséges alkatrészeket szállít az ukrán fél. Keleti György hozzátette: az üzletet még azért

nem kötötték meg, mert egyelőre bizonytalan, hogy sikerül-e a honvédség ideai költségvetéséből előteremteni ezt az összeget. A tájékoztatás során kiderült, hogy eredetileg ennél jóval nagyobb volumenű fegyverüzletről volt szó, de mint az ukrán vendég kifejtette: nem politikai, hanem kifejezetten gazdasági akadály van a nagyobb értékű megállapodás megkötésének.

■ Bakteriológiai vándorgyűlést tartottak Szegeden az ország népegészségügyi- és tisztiorvosi szolgálatának szakemberei. A konferencia alkalmat adott arra, hogy az aktualitásokról kérdezzük Lányi Béla professzort, az Országos Közegészségügyi Intézet bakteriológiai főosztályának vezetőjét.

■ Milyennek üli az ország közegészségügyi helyzetét?

– Azt mondhatom, hogy az ország közegészségügyi helyzete jó. Nem romlott, ez biztos, az elmúlt időben, erről gondoskodnak az ÁNTSZ-ek és a tisztiorvosi szolgálat. Megvan minden lehetőségünk, hogy a nagy járványokat meggátoljuk. Előfordul néhány járvány, amelyet világszerte nem sikerül meggátolni, például a szalmonella fertőzéseket és van még egy baktérium, a campylobacter, amely szintén a szalmonellához hasonló. Ezeket még nem sikerült leküzdeni, ezekkel együtt kell élni.

■ Mit tehetnek a nép-

egészségügyi intézetek az élelmiszerszennyezések és a földrajzi közelségben lévő járványok, például a kolera továbbterjedése ellen?

– A kémiai élelmiszerszennyezések ellen, történetesen a hamisított paprika ólomtartalmának kimutatására fel vannak készülve a közegészségügyi intézetek kémiai laboratóriumai. A további feladat már hatósági fellépést igényel. A bakteriális betegségekre vonatkozik a kérdés második fele. A szegedi értekezlet is arról szölt, hogy a bakteriológiai laboratóriumoknak mire kell felkészülniük, az orvosi bakteriológia jövője mit követel. Laboratóriumaink alkalmasak a kórokozók kimutatására. A

Kis magyar embertan

Ki volt a szocialista ember? A késve és felemásan megindult polgárosodásunk után lépett a színpadra, amikor a pap-katona-jogász magyar polgári szentháromsága eljátszotta a szerepét, és nem juthattak már szóhoz többé, hacsak nem a recski tábor valamelyik priccsén...

Ha az időrendet tekintjük, akkor a pap, a katona, a jogász, vagyis a polgár, és mindenki más, előember csupán, aki azért született e sárgolyóra, hogy szocialista emberré válhasson. És ha ez nem sikerült neki, vagy nem akarta ezt az evolúciós lépést egyéni sorsában megtenni, meg is maradt az előember „B” kategóriós státuszában, még azokban az időkben is, amikor mondjuk, az egyetemi felvételi lapjára, már nem írták rá a származást (egy olyan országban, amely a diszkriminációt deklarációiban egyébként elítélte).

Milyen volt a szocialista ember? Az biztos, hogy nem volt túl informált. Nem tudott például a Molotov-Ribbentrop-paktumról. És nem is kíváncsiskodott abban az irányban, hanem jóllakott napközisként örült annak, amit megmondtak neki, anélkül, hogy annak a nem éppen soknak az igazságtartalmát igaztalan firtatta volna.

Belenyugodott az atyáskodó hatalom létébe, amely ha esett, ha fűjt, a nem túl sok munkáért nem túl sok fizetést biztosított, szerény kiegészítési – és lopkodási – lehetőségekkel. A túlzott kreativitást azonban – többek között az egyformáztatás jegyében – büntette „az atya”. (A végén már a közhangulat is erősen támogatta ebben. Emlékszem, a nyolcvanas évek közepétől, a fiatal külkeres lányra, aki – talán Ausztriának – eladott jónéhány vagon, itthon használhatatlan üres üveget. A külker vállalat igazgatója első örömeiben húszezer forint külön jutalmat utalt ki neki, amit azonban a vállalati összefelháborodás hatására a leánynak vissza kellett fizetnie...)

Most azonban új helyzet van. Ma már informálnak kell lennünk. Utána kell járnunk az államtól és a magán szférában hallott hírek igazságtartalmának: vagyis mindig ellenőriznünk kell a fölöttünk, a mellettünk, és az alattunk állókat.

Ma már nem tart el senkit az állam, még azokat se nagyon, sajnos, akik tényleg csak ebből tudnának megélni. Tehát kreatívnak, találékonyknak kell lennünk.

Gsupa olyan tulajdonsággal kell felruházni magunkat, amelyek a szocialista embertípust kevésbé jellemzik; ha csúrájukban meg is voltak, nem teljeshedhetek ki. Amiből az a nagyon különös dolog következik, hogy a szocialista („szociál-liberális”) kormánynak mindent meg kell azért tennie, hogy az általa – és közvetlen elődje által is – megörökölt szocialista embertípus minél hamarabb polgárként szülessen újjá. Másképp nem fogunk megélni. Se az ország, se az egyének.

Érdekes szitu.

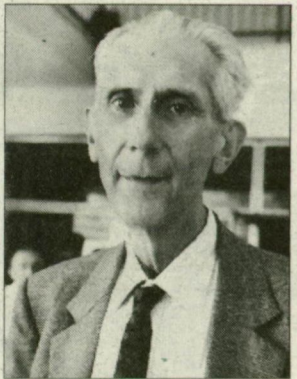
Zalai László

„Manézsszabályzat”

■ Az Országgyűlés alkotmányügyi bizottságának elnöke szerint ártanak a parlamenti demokraciának azok a törekvések, amelyek handabandázással akarják silányítani a T. Ház munkáját. Hack Péter rámutat-

tott, hogy a tervezet nem ezeknek az erőknak kedvez, hiszen a világ parlamentjeinek működésére és nem a nagycirkusz manézsszabályzatára

épít. A politikus ezt annak kapcsán mondta: Torgyán József bejelentette, hogy a házszabálytervezetet az FKP nem írja alá.

Lányi Béla

riumoknak egyre többféle antibiotikummal kell vizsgálniuk a kitenyésző kórokozó baktériumokat, hogy a klinikus meg tudja találni, melyik a helyes antibiotikum, amit a gyógyulás érdekében adhat. Gazdasági következménye van mindennek természetesen, mert kénytelenek vagyunk beszerezni külföldről drágább antibiotikumokat. A korábbi antibiotikumok is használatosak, de nem mindig kielégítő a hatásuk.

B. P.

3 KÉRDÉS

A közegészségügyi vezetőhöz

egészségügyi intézetek az élelmiszerszennyezések és a földrajzi közelségben lévő járványok, például a kolera továbbterjedése ellen?

– A kémiai élelmiszerszennyezések ellen, történetesen a hamisított paprika ólomtartalmának kimutatására fel vannak készülve a közegészségügyi intézetek kémiai laboratóriumai. A további feladat már hatósági fellépést igényel. A bakteriális betegségekre vonatkozik a kérdés második fele. A szegedi értekezlet is arról szölt, hogy a bakteriológiai laboratóriumoknak mire kell felkészülniük, az orvosi bakteriológia jövője mit követel. Laboratóriumaink alkalmasak a kórokozók kimutatására. A

kolera, mint kórokozó világszerte elterjedt századunk második felében, de csak a higiénesen rossz körülményeket biztosító országokban. Nálunk erről nem lehet beszélni, pillanatnyilag nincs meg a kolera terjedésének feltétele. Ha pedig behurcol valaki egy kolerát és beteg, hasmenése van, a bakteriológiai laboratóriumok ki tudják mutatni a kórokozót, a beteg kórházba szállítják, izolálják a kórokozót, továbbterjedését megakadályozzák.

■ Egyre több a rezisztens baktérium. A kórokozók alkalmazkodóképessége milyen kihívást jelent a népegészségügynek?

– A népegészségügynek elsősorban laboratóriumi kihívást jelent, mert a laborató-